

Gespreksleidraad schoolleiders gevolgen coronapandemie

Voorafgaand

- Het gesprek heeft de vorm van een gestructureerd interview.
- Na het gesprek vul je de resultaten in collector in. Bij de vragen in deze gespreksleidraad staan de antwoordmogelijkheden uit de collector. Deze kun je gebruiken om waar nodig door te vragen. Ze zijn niet bedoeld om tijdens het gesprek te benoemen.

Introductie (5min)

- Benoem het doel van het thema-onderzoek: we willen in kaart brengen wat de gevolgen zijn van de coronacrisis voor de ontwikkeling van leerlingen en wat besturen en scholen doen om de ontwikkeling van leerlingen optimaal te laten verlopen.
- Licht toe dat het gaat om een landelijk thema-onderzoek met als doel relevante informatie op te halen en lessen te trekken voor het voortgezet onderwijs. Ook in andere sectoren voeren we onderzoek uit.
- Er volgt geen rapportage op schoolniveau, gegevens worden getotaliseerd. In de rapportage is de individuele school niet herkenbaar. We rapporteren in de staat van het onderwijs 2022 en delen relevante kennis en goede voorbeelden zo snel als mogelijk (verwachting na de zomerperiode).
- Benoem het doel van het gesprek: we willen weten hoe de school zicht heeft op de ontwikkeling van leerlingen, hoe de school de aard en omvang van de gevolgen voor leerlingen inschat en hoe de school daar op anticipeert en er voor zorgt dat leerlingen zich optimaal ontwikkelen.
- Licht toe dat we over dit thema ook informatie ophalen bij het bestuur, docenten/mentoren, ouders en leerlingen.

Algemeen beeld onderwijs tijdens de coronapandemie (15 min)

Het doel van dit gedeelte in het gesprek is om de schoolleiding de gelegenheid te geven de context te schetsen.

Vraag de schoolleiding om *kort* een beeld te schetsen en benoem dat een aantal vragen later wordt uitgediept.

1. Geef de school eerst de gelegenheid om kort in te gaan op de huidige situatie. Hoe ervaart men deze?
2. Welke ambities voor het onderwijs tijdens corona heeft de school geformuleerd?
 - a. Wat heeft prioriteit? (bv doelen op gebied van afstandsonderwijs, begeleiding, leerlingen die op school onderwijs krijgen, etc.)?
 - b. Welke kaders stelt het bestuur? Welke afspraken zijn er gemaakt?
3. In welke mate is de school op dit moment tevreden over de onderwijskwaliteit?
 - a. Wat gaat goed, wat kan en moet beter?
 - b. Hoe weet de school dit?
4. Wat ziet de school als de belangrijkste gevolgen van de COVID-19-crisis voor het onderwijs dat leerlingen krijgen?
 - a. Wat zijn de belangrijkste knelpunten in het aanbieden van goed onderwijs?

In de scorelijst in collector vragen we je in open tekstvakken beknopt de antwoorden op deze vragen te beschrijven. Hier is ruimte voor aantekeningen

5. Heeft de school zorgen?
- Zo ja: Welke zorgen heeft de schoolleiding? Vraag door hoe groot de zorgen zijn.
 - Zo nee, vraag om een korte toelichting

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de onderwerpen waar de schoolleiding zorgen over heeft en hier een score van 1 (enigszins) tot 5 (zeer groot) bij te geven. De onderwerpen zijn:

- Lerarentekort/verminderde inzet van leraren
- Belastbaarheid personeel (werkdruk)
- Competenties personeel (bv verschillen in digitale vaardigheden)
- Blijvende achterstanden voor groepen leerlingen
- Groeiende kansenongelijkheid
- Sociale veiligheid
- Welbevinden van leerlingen, motivatie, sociaal-emotionele ontwikkeling
- Te weinig effectieve onderwijstijd
- Achterblijvende burgerschapsvaardigheden (socialisatie)
- Gebrek aan praktijk/stages
- Anders, nl

Gevolgen in beeld (20 min)

- Welke gevolgen van de coronapandemie ziet de school voor de brede ontwikkeling van (groepen?) leerlingen (NB: dit kunnen zowel *positieve* als *negatieve* gevolgen zijn)?

In de scorelijst in collector vragen we je in een meerkeuzelijst naar de aspecten van ontwikkeling waar de schoolleiding naar kijkt. We onderscheiden:

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Welbevinden
- e. Motivatie
- f. Studievaardigheden
- g. Burgerschap
- h. Anders, nl....

2. Op welke manier brengt de school de positieve en negatieve gevolgen in beeld?

In de scorelijst in collector vragen we je in een hoe de school gevolgen in beeld brengt (meerdere antwoorden mogelijk):

- a. Reguliere toetsen
- b. Landelijk genormeerde toetsen
- c. Ingeleverd werk
- d. Enquêtes
- e. Gesprekken met ouders
- f. Gesprekken met leerlingen
- g. Inschatting van docenten
- h. Anders, namelijk

3. Hoe schat de schoolleiding de ernst van risico's in op:

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. Welbevinden
- e. Motivatie
- f. Studievaardigheden
- g. Burgerschap

gescoord wordt op een 5- puntsschaal zeer gering t/m zeer ernstig

4. Hoe groot is de groep leerlingen met serieuze risico's op gebied van

- a. Achterstanden/ontwikkeling op vakniveau
- b. Taal/leesvaardigheid
- c. Sociaal-emotionele ontwikkeling/welbevinden
- d. Motivatie
- e. Studievaardigheden
- f. Burgerschap
- g. Anders, nl....

gescoord wordt op: geen risico's, enkele leerlingen, specifieke groepen leerlingen, de meeste leerlingen, niet in beeld

5. Zijn er specifieke groepen waar de zorgen het grootst zijn?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. ja, leerlingen met een problematische thuissituatie
- b. ja leerlingen die geen geschikte thuiswerkplek hebben
- c. ja, leerlingen in de onderbouw
- d. ja, leerlingen in de bovenbouw
- e. ja, leerlingen op havo/vwo
- f. ja leerlingen op het vmbo
- g. nee, geen specifieke groep
- h. anders, nl....
- i. weet de respondent niet

6. In welke mate zijn verschillen tussen (groepen) leerlingen toegenomen?

gescoord wordt op een 5- puntsschaal niet t\m in zeer grote mate

7. Waar heeft de school nog geen zicht op als het gaat om de gevolgen voor de ontwikkeling van leerlingen?

- a. Hoe gaan jullie daar mee om?

Je kunt in collector het antwoord in een open tekstvak samenvatten

8. Zijn er ook (groepen) leerlingen die erop vooruitgegaan zijn tijdens de covid-crisis?

- a. Hoe groot is die groep ongeveer?
- b. Hoe komt het dat deze leerlingen erop vooruit zijn gegaan?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. ja dit geldt voor minder dan 5% van de leerlingen
- b. ja dit geldt voor 5-15% van de leerlingen
- c. ja dit geldt voor 15-25% van de leerlingen
- d. ja dit geldt voor 25-50% van de leerlingen
- e. nee
- f. de school heeft hier (nog) geen goed zicht op

Korte toelichting

9. Welke onderwijsbehoefte hebben leerlingen, gelet op de geschetste gevolgen voor hun ontwikkeling?

- a. Welke specifieke groepen leerlingen onderscheid de school hierbij?
- b. Wat wil de school met name bereiken voor deze groepen leerlingen?
- c. Welke doelen stelt de school voor deze groepen leerlingen?
- d. Hoe passen deze doelen binnen kaders die met het bestuur zijn vastgesteld?

In collector heb je de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. doelen op cognitief vlak
- b. doelen op het vlak van welzijn van leerlingen
- c. doelen op het vlak van sociaal-emotionele ontwikkeling
- d. doelen op het vlak van (studie)vaardigheden
- e. doelen op het vlak van burgerschap

10. In welke mate hebben de gevolgen van de Covid19-crisis invloed op het welbevinden van docenten en welke effecten heeft dat op hun werk?

Maatregelen en interventies (25 min)

1. Welke maatregelen neemt de school om te zorgen voor de optimale ontwikkeling van leerlingen?
 - a. Waarom is voor deze maatregelen gekozen?
 - b. Waar zijn deze maatregelen op gericht?
 - c. Voor welke specifieke groepen zijn deze maatregelen ingezet?
 - d. Waarom weet/denkt de school dat deze maatregelen effectief zijn?
 - e. In hoeverre heeft de school zich gebaseerd op beschikbare evidentie?
 - f. Welke opbrengsten verwachten jullie van deze maatregelen?
 - g. Welke opbrengsten zien jullie eventueel al in de praktijk?

In collector vragen we de getroffen maatregelen beknopt te omschrijven (welke maatregelen, waarom effectief, beoogde opbrengsten)

In collector heb je daarnaast de volgende antwoordmogelijkheden:

- a. Verlengde schooldag
- b. Zomerschool
- c. Extra individuele begeleiding tijdens lestijd door de vakleerkracht
- d. Idem maar dan door onderwijsassistent of andere ondersteuner
- e. Extra individuele begeleiding buiten lestijd door de vakleerkracht
- f. idem maar dan door extern huiswerkinstituut
- g. Maatwerkeraanbod voor groepen leerlingen tijdens lestijd door de vakleerkracht
- h. Idem maar dan door onderwijsassistent of andere ondersteuner
- i. Maatwerkeraanbod voor groepen leerlingen buiten lestijd
- j. Versterken ouderbetrokkenheid
- k. Professionaliseren van docenten
- l. Samenstellen heterogene brugklassen
- m. Coaching door studenten of medeleerlingen
- n. Aanbieden van extra oefenstof
- o. Anders, nl.
 - i.
 - ii.
 - iii.

2. Wie zijn betrokken bij het inventariseren van passende maatregelen?

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. Het bestuur
- b. De schoolleiding
- c. Docenten
- d. Zorgfunctionarissen
- e. Leerlingen
- f. Ouders
- g. Externe partijen
- h. Anders, nl....

3. Indien de school externen inzet voor extra onderwijs en begeleiding, hoe verloopt de afstemming dan?

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. De school bepaalt het aanbod/programma op basis van wat leerlingen nodig hebben en zet externe deskundigen daar op in
- b. De externe partij biedt een standaardprogramma aan
- c. De externe partij biedt een maatwerkprogramma aan

4. Wat zijn de randvoorwaarden om leerlingen optimaal te ondersteunen?
 - a. Wat betekent dat voor de inzet van de school voor de langere termijn?
 - b. Wat wil de school absoluut behouden?
 - c. Welke mogelijke problemen/dilemma's doen zich daarbij voor?

Je kunt in collector het antwoord in een open tekstvak samenvatten

Inzet van middelen en personeel

5. Heeft de school subsidies aangevraagd? Waarom wel/niet. Zo ja hoe zijn de subsidies inhaal- en ondersteuningsprogramma gebruikt?

Antwoordmogelijkheden in collector:

- a. Bijles / verlengde schooldag
- b. Huiswerkbegeleiding
- c. Extra onderwijs tijdens vakantieperiode
- d. Examentraining
- e. Anders, nl
- f. Geen subsidie aangevraagd

Stellingen

In collector vragen we je de volgende stellingen te scoren. Deze kun je aan het eind van de dag scoren op basis van de verschillende gesprekken die je hebt gevoerd.

1. In welke mate ben je het eens met de volgende stellingen? (vijfpunstschaal)
 - a. De school heeft heldere ambities op onderwijs tijdens Corona
 - b. De school heeft concrete doelen geformuleerd die hierbij aansluiten
 - c. De school heeft de brede ontwikkeling van leerlingen goed in beeld
 - d. De school treft passende maatregelen voor de gevolgen van de coronapandemie voor leerlingen
 - e. Het bestuur heeft duidelijke kaders gesteld voor de aanpak van de gevolgen van de coronapandemie voor leerlingen
 - f. Maatregelen die de school treft zijn wetenschappelijk onderbouwd
 - g. Maatregelen die de school treft hebben een duidelijk beoogd resultaat
 - h. De school weet of de getroffen maatregelen resultaat hebben
 - i. De school evalueert de getroffen maatregelen
 - j. Deze school is een goed voorbeeld voor andere scholen